

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Projekt w sprawie przejęcia władz i ich organizacji z chwilą
zjednoczenia Księstwa cieszyńskiego z Polską

Liczba stron oryginału

18

Liczba plików skanów

19

Liczba plików publikacji

19

Sygnatura/numer zespołu

TR 015.019

Data wydania oryginału

1918

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

Digitalizacja

2

R 15. 19. /1

P r o j e k t

w sprawie przejęcia władz i ich organizacji z chwilą zjednoczenia
Księstwa cieszyńskiego z Polską.

I.

Postanowienia ogólne, które ogłosić należy w chwili przejęcia władzy.

1. Zatrzymuje się na czas przejściowy od chwili jednolitego zorganizowania całej Polski pod względem prawa i urządzeń administracyjnych:
 - a/ w sądownictwie: austriacki kodeks cywilny i karny, prawa handlowe i ekslowe i procedurę karną i cywilną.
 - b/ ogólną organizację administracji państwowej i autonomicznej, z wyjątkami poczynionymi w projekcie niniejszym.
 - c/ system poboru podatków, należności i opłat skarbowych.

B.

z chwilą objęcia władzy ogłosić należy, że "państwo jest w niebezpieczeństwie" i że wszyscy obywatele winni są "Radzie narodowej Księstwa cieszyńskiego" bezwzględne posłuszeństwo.

- a/ rozporządzenie o polskim języku urzędowym we xxxx wszystkich urzędach województwa.
- b/ o ustanowieniu milicji i poboru do niej, o policji krajowej.
- c/ o ustanowieniu wydziału aprowizacyjnego i systemie aprowizacji
- d/ o przejęciu całego szkolnictwa tak prywatnego, jak i publicznego, zniesienie utrakwizacji, przejęcie szkół prywatnych polskich i wydz. oświat.
- e/ o cenzurze prasy i zgromadzeniach
- f/ o przejęciu w zarząd państwa kopalń i domen w województwie
/ Komora cieszyńska/
- g/ o rejestracji uprawnień przemysłowych i koncesji handlowych

w Wydziale przemysłowo-handlowym "Rady wojewódzkiej."

h/ o wypłacie zasiłków państwowych dla rodzin żołnierzy

1/ o wypłacie pensji dla urzędników i zabezpieczeniu funduszu pensyjnego.

=====
Schemat organizacji.
=====

1. Rada ziemi cieszyńskiej
2. Zarząd województwa z 10 wydziałami
3. Starostwo powiatowe
4. Gminy polityczne

I.

Rada ziemi cieszyńskiej.

Dotychczasową "Radę narodową Śląska cieszyńskiego" ogłasza się jako "Radę województwa Cieszyńskiego".

1. Rada jest ciałem ustawodawczym i rządzącym w okresie przejściowym, jak długo rząd polski centralny nie wyda w tym kierunku odpowiednich rozporządzeń.

2. Rada wydaje rozporządzenia w sposób obowiązujący całe województwo cieszyńskie w sprawach dotyczących: obrony i utrzymania granic i stanu posiadania polskiego, troszczy się o dobro ludności, jej wyżywienie i inne potrzeby, utrzymuje porządek społeczny i bezpieczeństwo publiczne, ma władzę karno-policyjną w ziemi, wykonuje nadzór i kontrolę podwładnych organów wykonawczych, autonomicznych i ogólnie państwowych, stanowi przejściowe daniny i podatki i pobiera je, zaciąga pożyczki krajowe i pozakrajowe, wydaje przepisy dotyczące komunikacji, poczty i telegrafów, mianuje urzędników i nauczycieli i zatwierdza wybory funkcjonariuszów autonomicznych, zatwierdza ustawy i statuty stowarzyszeń i wykonuje nadzór prasy, stowarzyszeń

i zebrań, porozumiewa się z rządem polskim.

- 3/ Rada wykonuje wymienione pod 2/ czynności przez Zarząd ziemski, składający się z wybranych z grona Rady lub mianowanych z poza niej 10 szefów wydziałów z komisarzem zarządu na czele.

III.

Zarząd ziemski - Komisarz zarządu.

1. Przewodniczy zebraniom zarządu kontroluje czynności wydziałów, przedstawia wnioski dotyczące potrzeb ogólnych i poszczególnych wydziałów Radzie woj. nadto budżety i preliminarze tychże Radzie do zatwierdzenia, jest odpowiedzialny za tok spraw w zarządzie i wykonanie postanowień Rady.

Jest szefem wydziału spraw ogólnie politycznych.

2. Szefowie wydziałów mogą pośredniczyć jako delegaci rady w pertraktacjach z Rządem centralnym w sprawach swych wydziałów.
3. Wydziały zarządu województwa dzielą się na:
 1. wydział spraw wewnętrznych, 2. Skarbowy, 3. sprawiedliwości, 4. wojskowy, 5. komunikacji i robót publicznych, 6. Oświaty, 7. wyżywienia, 8. Rolnictwa i domów, 9. Przemysłu i handlu, 10. Ogólnie - polityczne.
4. Zarząd mianuje urzędników na propozycje wydziałów i sekcji.

IV.

Wydziały i Sekcje Zarządu.

A.

Wydział spraw wewnętrznych.

1. Wydaje rozporządzenia / ewent. w ramach dotychczasowej admin.

- austr./ i dozoruje toku spraw administr. gmin i powiatów, ma nad nimi bezpośrednią władzę i kontrolę.
2. Wykonuje nadzor policyjny, współdziałając z wydziałem woj-skowym. W jego rękach spoczywa egzekutywa polityczna, skarbowa. Władza nad policją gminną i żandarmerią kraj.
 3. Wykonuje cenzurę prasy, kontrolę stowarzyszeń, zatwierdza statuty i regulaminy tychże, nadzoruje urządzenia publiczne i poufne.
 4. Dbą o zdrowie ludności, wykonuje policyę sanitarną, wydaje pozwolenia względnie zakazy co do budowania gmachów publicznych i prywatnych ze względów sanitarnych i budowlanych.
 5. Zawiaduje sprawami opieki społecznej: opieki nad inwalidami wojennymi, sierotami, kalekami i t.d., ~~opieką~~ opieką nad dziećmi i młodzieżą.
 6. Stanowi krajowy urząd metrykalny dla wszystkich wyznań i bezwyznanlowych i przeprowadza statystykę ludności--z Gen. wikaryatem kat. i senioratem ewang. zatrzymując dotychczasowy zakres działania.
 7. W porozumieniu z wydziałem wyżywienia wydaje rozporządzenia co do rozdzielu i rekwizycji środków żywności.
 8. Prowadzi inwentaryzację majątku narodowego / majątek realny zabytki sztuki i kultury/.

333___333

wydział spraw wewnętrznych działa przez sekcye, których naczelników mianuje na propozycje szefa wydziału Rada ziemi cieszyńskiej.

Sekcye dzielą się na: 1. administracyi, której naczelnikiem jest szef wydziału, 2. Prasowa, 3. Sanitarna. 4. Opieki społecznej, 5. Metrykalno statystyczna, 6. Kultury krajowej.

B.

Wydział skarbowy.

jest instytucją wspólną skarbową ~~wkzdx~~ rady

1. Zawiaduje gotówką, walorami i depozytami Rady.
2. Kontroluje podwładne referaty i urzędy podatkowe.
3. Wydaje zarządzenia co do sposobu ściągania podatku, opłat i należności skarbowych już istniejących, względnie uchwalonych przez Radę.
4. W porozumieniu z wydziałem wojskowo-policyjnym prowadzi kontrolę handlowo-celną, przedstawia Radzie propozycje co do podatków, opłat, danin i należności skarbowych.
5. Przeprowadza pożyczki kraj. i pozakraj.
6. Przedstawia Radzie budżet ogólny i poszczególnych wydziałów do uchwalenia.
7. Asygnuje i wypłaca pobory funkcjonariuszy państwowych i ziemskich.

C.

Wydział sprawiedliwości.

1. Szef Wydziału jest prezydentem senatu i wyższego sądu ziemskiego w Cieszyńsku, jako zwierzchniego organu i tymczasowo najwyższej instancji sądowej, któremu podlegają sądy obwodowe i sądy powiatowe.
2. Senat składa się z 4 członków z prezydentem na czele.
3. Senat mianuje i przenosi sędziów i funkcjonariuszów sądowych.

D.

Wydział wojskowy.

1. Służy obronie granic kraju, mienia mieszkańców, porządku

społecznego i bezpieczeństwa osoby.

2. Powyższe zadania spełnia za pomocą milicji, jako siły zbrojnej ziemi cieszyńskiej.

Milicja.

1. Na czele tejże stoi szef wydziału wojsk. i jego zastępca ze sztabem.
2. Oddziały milicji rozlokowane lub zgrupowane po wskazanych przez sztab miejscowościach dowodzone przez oficerów, których rangi i stan liczebny według regulaminu wojska polskiego oznacza sztab.
3. Milicja broni kraju, mienia narodowego i prywatnego, porządku społecznego i spokoju publicznego.
4. Spełnia funkcje egzekutywne na rozkaz Rady ziemskiej i w porozumieniu z wydziałami spraw wewnętrznych, skarbowym, aprowizacyjnym i komunikacyjnym.

E.

Wydział komunikacji i robót publicznych.

1. Składa się z sekcji:
 1. kolei, 2. poczt i telegrafów, 3. robót publicznych.
2. Zadaniem wydziału jest utrzymanie ruchu towarowego i osobowego, parku kolejowego i konserwacja materiału przewozowego.
3. Ułatwienie aprowizacji ludności przez dostarczenie wydziałowi aprowizacyjnemu środków przewozowych.
4. Utrzymywanie i nadzorowanie porządku na liniach komunikacyjnych w porozumieniu z wydziałem wojskowym.
5. Projekty w sprawie taryfy przewozowej, towarowej i osobowej po-
daje wydział do uchwalenia Radzie.

Sekcja poczt i telegrafów utrzymuje stałą komunikację pocztową

i telegraficzną, podaje projekty w sprawie opłat pocztowych do uchwalenia Radzie.

Sekcja robót publicznych przejmaje budowę publiczną, prowadzi ich ewidencję, konserwację i kontrolę, zawiaduje drogami bitymi i dba o ich konserwację.

F.

Wydział oświatowy.

1. Ma za zadanie utrzymanie i umożliwienie funkcjonowania i rozszerzania szkolnictwa polskiego jest zwierzchnią władzą szkolną tegoż jak również i obcego szkolnictwa / publicznego i prywatnego/.
2. Przedstawia Radzie wnioski, co do zakładania lub zamykania szkół, przemiany tychże, przejmowania zakładów obcych, mianowania, przeniesienia i usuwania nauczycieli.
3. Wydział dzieli się na trzy sekcje: szkolnictwa średniego, ludowego i szkół fachowych.
4. Sekcje składają się z naczelnika i 3 - 4 członków.

G.

Wydział aprowizacyjny.

1. Ma za zadanie: Wyżywienie ludności przez wydobycie i sprawiedliwy rozdział zasobów krajowych uzupełnienie ich dowozu z poza kraju i konserwację tychże.
2. Sekcje, których naczelnicy są krajowcami i żywnościowcami inspektorami stwarzają oddziały aprowizacyjne w powiatach i gminach.
3. W porozumieniu z wydziałem komunikacji stara się o dowóz i przewóz środków żywności w porozumieniu z wydziałem wojskowym, o zabezpieczenie transportów i składów.
4. Rozporządzenia administracyjne wydziału potwierdza prezes

zarządu wojskowego.

5. Rozporządzenia o rekwizycji i ustanawianie ilości pojedynczych środków pożywienia wydaje Rada woj.
6. Wydział prowadzi kontrolę wywozu do państw sąsiednich i wewnątrz Polski.
7. Walka z paskarstwem.

H.

Wydział rolnictwa i leśnictwa.

1. W porozumieniu z wydziałem żywienia stara się o zboże i nasiona do siewu, nawozów sztucznych i maszyn rolnicze.
2. Dbą o utrzymanie i rozwój drzewostanu leśnego.
3. Wydaje zarządzenia co do wyrebu lasów i handlu drzewem w porozumieniu z wydziałem handlu.
4. Troszczy się o podniesienie hodowli i stanu bydła.
5. Przeprowadza spis bydła dla celów rolnictwa, żywienia i statystyki państwowej.
6. Bierze bezpośredni nadzór dobra kameralne jako dawną polską własność księżęcą-.

I.

Wydział przemysłu i handlu.

z dwoma sekcjami: przemysłową i handlową.

1. Sekcja przemysłowa troszczy się o podniesienie produkcji przemysłu krajowego, głównie węgla i przeróbki żelaza i przemysłu tkackiego.
2. Obejmuje państwowy nadzór kopalnie węgla, hutę żelaza i fabryki tkackie.

3. Udziela uprawnień na prowadzenie zakładów przemysłowych i przeprowadza ich rejestrację.
 4. Wydaje nowe postanowienia co do wyłączności górniczych za zgodą Rady woj. i Rządu centralnego polskiego.
 5. Tworzy urząd górniczy, który oprócz fachowych zarządzeń przemysłowych ma regulować pod nadzorem Wydziału przemysłowego i wydziału dla spraw wewnętrznych kwestye stosunku robotnika do pracodawcy.
- II. Sekcja handlowa: 1. zawiązuje handlowe stosunki z centrami polskimi i za granicą. 2. prowadzi ~~xxix~~ handel wymienny za węgla i przetwory przemysłowe. 3. Przeprowadza rejestrację ~~xxkx~~ uprawnień handlowych i udziela koncesyi. 4. Tworzy Izbe handlową ziemską.

Wydział ogólnie polityczny.

Składa się z prezydium Rady i prezesa zarządu ziemskiego. Zadaniem jego jest pośrednictwo między radą wojew. i zarządem a Rządem centralnym polskim, tak w sprawach poszczególnych wydziałów / do pomocy mogą być powoływani naczelnicy sekcji jako delegaci zarządu jak i ogólnego ujednostajnienia władz polskich i organizacji ziemskiej. Ustalenie linii polityki wewnętrznej jest zadaniem tego wydziału.

Wydziałowi temu przysługuje **przejściowo** prawo porozumiewania się z innymi narodowościami województwa. Decyzye w tym względzie zapadają przy czynnym **współudziale** całego zarządu.

2. Wykonuje nadzór policyjny współdziałając z wydziałem wojskowym.
W jego rękach spoczywa egzekutywa polityczna, skarbową, władza nad policją gminną i żandarmerią krajową.
3. Wykonuje cenzurę prasy, kontrolę stenografischen, zatwierdza statuty i regulaminy tychże, nadzoruje zgromadzenia publiczne i poufne.
4. Dba o zdrowie ludności, wykonuje policję sanitarną, wydaje pozwolenia, względnie zakazy co do budowania gmachów publicznych i prywatnych, ze względów sanitarnych i budowlanych.
5. Zawiaduje sprawami opieki społecznej: opieki nad invalidami wojennymi, sierotami, kalekami, i t.d., opieką nad dziećmi i młodzieżą.
6. Stanowi krajowy urząd metrykalny dla wszystkich wyznań i bezwyznaniowych i przeprowadza statystykę ludności, z generalnym wykazem katolickim i senioratem ewangelickim, ztrzymując dotychczasowy zakres działania.
7. W porozumieniu z Wydziałem wyżywienia wydaje rozporządzenia co do rozdziału i rekwiizycji, środków żywności.
8. Prowadzi inwentaryzację majątku narodowego / majątek realny, zabutki sztuki i kulturę /

- . -

Wydział spraw wewnętrznych działa przez sekcye, których naczelników mianuje na propozycję szefa Wydziału Rada Ziemi cieszyńskiej. Sekcye dzielą się na: 1. administracyi, której naczelnikiem jest szef Wydziału, 2. prasowa, 3. sanitarna, 4. opieki, społecznej, 5. metrykalno-statystyczna, 6. kultury krajowej.

B.

Wydział skarbowy -

Jest instytucją wspólną skarbową rady, zawiaduje gotówką, walorami i depozytami Rady.

3.

2. kontroluje podległe referaty, i Urzędy podatkowe, wydaje rozrządzenia co do sposobu ściągania podatku, opłat i należytości skarbowych już istniejących, względnie uchwalonych przez Radę.
4. W porozumieniu z Wydziałem wojskowo policyjnym, prowadzi kontrolę handlowo - celną. Przedstawia Radzie propozycję co do po-

datku, opłat, danin i należności skarbowych.

5. Przeprowadza pożyczki krajowe i pozakrajowe.

6. Przedstawia Radzie budżet ogólny i poszczególnych wydziałów do uchwalenia.

7. Asygnuje i wypłyca pobory, funkcjonaryuszów państwowych i ziemskich.

Wydział sprawiedliwości.

1. Szef Wydziału jest Prezydentem senatu i wyższego Sądu ziemskiego w Cieszyńsku, jako zwierzchniego organu i tymczasowo najwyższej instancji sądowej, którym podlegają sądy obwodowy i sądy powiatowe.
2. Senat składa się z czterech członków z prezydentem na czele.
3. Senat mianuje i przenosi sędziów i funkcjonaryuszów sądowych.

D.

Wydział wojskowy

1. Służy obronie granic kraju, mienia mieszkańców, porządku społecznego i bezpieczeństwa osoby.
2. Powinno zadani spełnia na pomoc milicji, jako siły zbrojnej ziemii cieszyńskiej.

Milicja.

1. Na czele tejże stoi szef Wydziału wojskowego i jego zastępca ze sztabem.
2. Oddziały milicji, rozlokowane, lub zgrupowane po wskazanych przez sztab miejscowościach, dowodzone przez oficerów, których rangi i stan liczebny, według regulaminu wojska polskiego oznaczy sztab.
3. Milicja broni kraju, mienia narodowego i prywatnego, porządku społecznego, i spokoju publicznego.
4. Spełnia funkcje egzekutywną na rozkaz Rady ziemskiej i w porozumieniu z Wydziałami spraw wewnętrznych, ~~skarbowym~~ skarbowym, aprowizacyjnym i komunikacyjnym.

E.

Wydział komunikacji i robót publicznych

Sklada się z sekcji:

1. kolei, 2. poczt i telegrafów, 3. robót publicznych.
2. Zadaniem Wydziału jest utrzymanie ruchu towarowego i osobowego parku kolejowego i konserwacja materjału przewozowego.
3. Ułatwienie aprowizacji ludności przez dostarczenie Wydziałowi aprowizacji jemu środków przewozowych.
4. Utrzymanie i nadzorowanie porządku na liniach komunikacyjnych.

5. Projekt w sprawie taryfy przewozowej, towarowej i pocztowej podaje Wydział do uchwalenia Radzie.

Sekcja poczt i telegrafów utrzymuje stałą komunikację pocztową i telegraficzną, podaje projekty w sprawie opłat pocztowych do uchwalenia Radzie.

Sekcja kolei publicznych przejmie budowę publiczną, prowadzi ich ewidencję, konserwację i kontrolę, zawiaduje drogami bitymi i dba o ich konserwację.

P.

Wydział oświatowy

1. Ma za zadanie utrzymanie i umocnienie funkcjonowania i rozszerzenie szkolnictwa polskiego. Jest zwierzchnią władzą szkolną tegoż jak również i obcego szkolnictwa / publicznego i prywatnego /
2. Irredentowi Radzie wnioski, co do samych lub składania szkół przemiany tychże, przejmowania zakładów obcych, zamykania, przeniesienia i usuwania nieuczucieli.
3. Wydział dzieli się na trzy sekcje : szkolnictwo i rolnego, ludowego i szkół fachowych.
4. Sekcje składają się z sześciu i 3 - 4 członków.

Q.

Wydział aprowizacyjny :

1. Ma za zadanie wystawienie ludności przez wydobycie i sprawiedliwy rozdział zasobów krajowych uzupełnienie ich braku z pow. kraju i konserwację tychże.
2. Sekcje, których naczelniczym są krajowymi i ziemiościami inspektorami stwarzają oddziały i aprowizacyjne w powiatach i gminach.
3. W porozumieniu z wydziałem komunikacji, stara się o dowóz i przewóz środków żywności, w porozumieniu z wydziałem wojskowym o zabezpieczeniu transportów i składów.
4. Kierownictwo administracyjne wydziału polecające przez sądy wojskowego.
5. Kierownictwo o rekrutacji i ustanowieniu ilości pojedynczych środków żywności wydaje Rada rej.
6. Wydział prowadzi kontrolę wnoszą do państwa państwowych i ziemnych polski.
7. Walba z państwem.

R.

Wydział rolnictwa i leśnictwa

- do siewu, nawozów sztucznych i maszyny rolnicze.
2. Dba o utrzymanie i rozwój drzewostanu leśnego.
 3. Wydaje zarządzeni co do wyrebu lasów i handlu drzewem w porozumieniu z wydziałem handlu.
 4. Troszczy się o podniesienie hodowli i stanu bydła.
 5. Przeprowadza spis bydła dla celów rolnictwa, wyżywienia i statystyki państwowej.
 6. Bierze bezpośredni nadzór dobra kameralne, jako dawną polską własność, książęcą.-

I.

Wydział przemysłu i handlu .

z dwoma sekcjami : handlową i przemysłową :

1. Sekcja przemysłowa troszczy się o podniesienie produkcji przemysłu krajowego, głównie węgla i przeróbki żelaza i przemysłu ~~tkackiego~~ tkackiego.
2. Obejmuje państwowy nadzór kopalnie węgla , kuty żelaza i fabryki tkackie.
3. Udziela uprawnień na prowadzenie zakładów przemysłowych i przeprowadza ich rejestrację.
4. Wydaje nowe postanowienia co do wyłączności górniczych za zgodą Rady woj. i Rządu centralnego polskiego.
5. Tworzy urząd górniczy , który oprócz fachowych zarządzeń przemysłowych ma regulować pod nadzorem Wydziału przemysłowego i wydziału dla spraw wewnętrznych kwestyę stosunku robotnika do pracodawcy.

II. Sekcja handlowa : 1. zawiązuje handlowe stosunki z centrami polskimi i za granicą. 2. prowadzi handel wymienny za węgiel i przetwory przemysłowe. 3. Przeprowadza rejestrację uprawnień handlowych i udziela koncesyi. 4. Tworzy Izbę handlową ziemską.

J.

Wydział ogólnie polityczny :

Składa się z Prezydium Rady i prezesa zarządu ziemskiego. Zadaniem jego jest pośrednictwo między radą wojen. i zarządem a Rządem centralnym polskim, tak w sprawach poszczególnych wydziałów / do pomocy mogą być powoływani naczelnicy sekcji jako delegaci zarządu jak i ogólne ujednostajnienia władz polskich i organizacji ziemskiej. Ustalenie linii polityki wewnętrznej jest zadaniem tego wydziału.-

Wydziałowi temu przysługuje przejściowo prawo porozumiewania się z innymi narodowościami województwa. Deczyje w tym względzie

15. 19/19

zopodają przy czynnym współudziale całego zarządu.

2. Wykonuje nadzór policyjny nadzadzadzając w wydziałem wojskowym .
w jego zakresach spoczywa egzekutywa polityczna, skarbowo, władza nad
policyą gminną i żandarmerją krajową.
3. Wykonuje cenzurę prasy, kontrolę stowarzyszeń, zatwierdza statuty i regulaminy tychże, nadzoruje zgromadzenia publiczne i poufne.
4. Dba o zdrowie ludności, wykonuje policyę sanitarną, wydaje pozwolenia, względnie zakazy co do budowania gmachów publicznych i prywatnych, sanogłędów sanitarnych i budowlanych.
5. Zawiaduje sprawami opieki społecznej : opieki nad invalidami wojennymi, sierotami, kalekami i t.d. opieką nad dziećmi i młodzieżą.
6. Stanowi krajowy Urząd metrykalny dla wszystkich wyznań i bezwyznaniowych i przeprowadza statystykę ludności z generalnym wykrytem katolickim i senioratem ewangelickim, zatrzymując dotychczasowy zakres działania.
7. W porozumieniu z wydziałem wyznaniowym wydaje rozporządzenia co do rozdziału i rekwiizycji środków żywności.
8. Prowadzi inwentaryzację majątku narodowego / majątek realny, zabytki sztuki i kultury /

- - -

Wydział spraw wewnętrznych działa przez sekcye, których naczelników mianuje na propozycję szefa Wydziału Rada Ziemi cieszyńskiej. Sekcye dzielą się na : 1. administracyi, której naczelnikiem jest szef Wydziału 2. prasowa, 3. sanitarna, 4. opieki, społecznej 5. metrykalno - statystyczna, 6. kultury krajowej.

H

Wydział skarbowy

jest instytucją wspólną skarbową rady, zasiada w niej gotówka, walorami i depozytami Rady.

2. kontroluje podmiotowe referaty i Urzędy podatkowe 3. wykonuje zarządzenia co do sposobu ściągania podatku, opłat i należności skarbowych już istniejących, względnie uchwalonych przez Radę.
4. W porozumieniu z Wydziałem wojskowo - policyjnym, prowadzi kontrolę handlowo - celną. Przedstawia Radzie propozycję co do podatku opłat, danin, i należności skarbowych.
5. Przeprowadza pożyczki krajowe i pozakrajowe.
6. Przedstawia Radzie budżet ogólny i poszczególnych wydziałów do uchwalenia.
7. Asygnuje i wypłaca pobory, funkcyjerskie państwowych i ziemskich

- datka, opłat, dania i należności skarbowych.
6. Przeprowadza policyjny krajowe i powiatowe.
 8. Przedstawia Radzie budżet ogólny i poszczególnych wydziałów do uchwalenia.
 7. Asygnuje i wypłaca pobory, funkcyjnarjuszów państwowych i ziemskich

Wydział sprawiedliwości.

1. Szef Wydziału jest Prezydentem senatu i wyższego sądu ziemskiego w Cieszanowie, jako zwierzchniego organu i tymczasowo najwyższej instancji sądowej, którym podlegają sądy obwodowy i sądy powiatowe.
2. Senat składa się z czterech członków z prezydentem na czele.
3. Senat ustanuje i przenosi sędziów i funkcyjnarjuszów sądowych.

D.

Wydział wojskowy

1. Stawia obronę granic kraju, wienia mieszkańców, porządku społecznego i bezpieczeństwa osób.
2. Pouczsza ludność spełnia za pomocą milicji, jako siły zbrojnej ziemii cieszanowskiej.

Milicja.

1. Na czele tejże stoi szef Wydziału wojskowego i jego zastępca ze sztabem.
2. Oddziały milicji, rozlokowane, lub zgrupowane po wskazanych przez sztab miejscowościach, dowodzone przez oficerów, których rangi i stan liczebny, według regulaminu wojska polskiego oznaczony sztab.
3. Milicja broni kraju, wienia narodowego i prywatnego, porządku społecznego, i spokoju publicznego.
4. Spełnia funkcje egzekutywne na rozkaz Rady ziemskiej i w porozumieniu z Wydziałami spraw wewnętrznych, ~~skarbowych~~ skarbowym i komunikacyjnym i komunikacji.

E.

Wydział komunikacji i robót publicznych

- Składa się z sekcji:
1. kolei, 2. poczt i telegrafów, 3. robót publicznych.
 2. Zadaniem Wydziału jest utrzymanie ruchu towarowego i osobowego parku kolejowego i konserwacja materjału przewozowego.
 3. Stawienie i przewiezienie ludności przez dostarczanie Wydziałowi oprowizacji i innych środków przewozowych.
 4. Utrzymanie i nadzorowanie porządku na liniach komunikacyjnych w porozumieniu z Wydziałem wojskowym.

5. Projekty w sprawie taryfy przewozowej, towarowej i osobowej podaje Wydział do uchwalenia Radzie.

Sekcja poczt i telegrafów utrzymuje stałą komunikację pocztową i telegraficzną, podaje projekty w sprawie opłat pocztowych do uchwalenia Radzie.

Sekcja robót publicznych przejmie budowę publiczną, prowadzi ich ewidencję, konserwację i kontrolę, zawiaduje drogami bitymi i dba o ich konserwację.-

P.

Wydział oświatowy

1. Ma za zadanie utrzymanie i umożliwienie funkcjonowania i rozszerzenia szkolnictwa polskiego. Jest zwierzchnią władzą szkolną tegoż jak również i obcego szkolnictwa / publicznego i prywatnego /
2. Przedstawia Radzie wnioski, co do zamknięcia lub zakładania szkoły przemiany tychże, przejmowania zakładów obcych, przeniesienia, przeniesienia i usuwania nauczycieli.
3. Wydział dzieli się na trzy sekcje : szkolnictwa i rolnego, ludowego i szkół fachowych.
4. Sekcje składają się z naczelnika i 3 - 4 członków .

Q.

Wydział aprowizacyjny :

1. Ma za zadanie wyżywienie ludności przez wydobycie i sprawiedliwy rozdział zasobów krajowych uzupełnienie ich dowozu z poza kraju i konserwację tychże.-
2. Sekcje, których naczelnicy są krajowymi i żywnościowymi inspektorami stwarzają oddziały i aprowizację w powiatach i gminach.
3. W porozumieniu z wydziałem komunikacji, stara się o dowóz i przewóz środków żywności , w porozumieniu z wydziałem wojskowym o zabezpieczeniu transportów i składów.
4. Rozporządzenie administracyjne wydziału potwierdza prezes zarządu wojskowego.
5. Rozporządzenia o rekwizycji i ustanawianie ilości pojedynczych środków wyżywienia wydaje Rada woj.
6. Wydział prowadzi kontrolę wywozu do państw sąsiednich i wewnątrz Polski.
7. Walka z psakerstwem .

R.

Wydział rolnictwa i leśnictwa

1. W porozumieniu z wydziałem komunikacji stara się o zboże i na si

- do sienn, narzędzi słupek i maszyn rolniczych.
2. Dba o utrzymanie i rozwój drzewostanu lasnego.
3. Wydziaje zarządzeni co do wyrotu lasów i handlu drzewem w porozu-
mieniu z wydziałem handlu.
4. Traszczy się o podniesienie hodowli i stanu bydła.
5. Przeprowadza spis bydła dla celów rolnictwa, wyżywienia i statys-
tyki państwowej.
6. Bierze bezpośredni nadzór dobru karnalno, jako daną polską na
własność, księżęcą.

I.

Wydział przemysłu i handlu :

z dwoma sekcjami : handlową i przemysłową :

1. Sekcja przemysłowa traszczy się o podniesienie produkcji prze-
mysłu krajowego, głównie węgla i przeróbki żelaza i przemysłu ch-
mickiego.
2. obejmuje państwowy nadzór kopalnie węgla, kuty żelaza i fabryki
chemiczne.
3. Udziela uprzedzenia na prowadzenie zakładów przemysłowych i prze-
prowadza ich rejestrację.
4. Wydziaje nowe postawienie co do własności górniczych ze zgodą
Rady woj. i Rządu centralnego polskiego.
5. Tworzy urząd górniczy, który oprócz fachowych zarządzeń prze-
mysłowych ma regulować pod nadzorem Wydziału przemysłowego i
wydziału dla spraw wewnętrznych kwestię stosunku robotnika do pra-
cownicy.
- II. Sekcja handlowa : 1. łączy handlowe stosunki z centrami pols-
kimi i za granicą. 2. prowadzi handel wywołany ze węgla i prze-
tworu przemysłowego. 3. przeprowadza rejestrację uprzedzeń handlowych
i udziela koncesji. 4. Tworzy izbę handlową ziemską.

J.

Wydział ogólnopolityczny :

Składa się z sekretarza Rady i prezesa zarządu ziemskiego. Zadaniem
jego jest pośrednictwo między radą wojen. i zarządzeniem z Rządem centr-
tralnym polskim, tak w sprawach poszczególnych wydziałów / do pomocy
mogą być powoływani nauczalnicy sekcji jako delegaci zarządu jak i
ogólne ujednolicienie władz polskich i organizacji ziemskiej. Usto-
lenie linii polityki wewnętrznej jest zadaniem tego wydziału.

Wydziałowi temu przysługuje prawnicze prawo porozumienia
nie się z innymi narodowościami wojen. Zarząd w tym względzie